

divide inter fontem et fluvium. Quod si hoc facere non potes, cessa dividere Filium a Patre, quomodo quod non potes de aquæ elemento ulla prorsus facere ratione. Item de passibilitate agat tecum hæreticus, Utrum Deus ibi fuit quando passus est Dominus. Si dixeris, simul passus est Deus indivisus, Patripassionem incurris. Si negas simul ibi fuisse divinitatem, hæresim facis. Cum ergo non negas ibi in cruce fuisse Deum simul in Christo mandum conciliantem (II Cor. v, 19), compelleris docere, utrum simul

A crucifixus sit Deus. Ad hæc afferes ipsum priorem verbera suscepisse, sed impassibilem permansisse. Nam splendor solis in arbore manens, eo tempore quo arbor inciditur, priorem securis ictum accipit: sed impassibilis permanens, integer perseverat; arbor vero inciditur. Si ergo creatura luminis hanc obtinet virtutem, ut cum sit in liguo verberata simul cum ligno, lignum passioni derelinquat; ipsa vero evadat injuriam: quanto magis ipse creator omnipotens, vera lux, impassibilis perseverabit in Christo?

* Alias, dicere quod simul.

SANCTUS AURELIANUS

ARELATENSIS EPISCOPUS.

DE S. AURELIANO EJUSQUE REGULA VETERUM TESTIMONIA.

S. Gregorius M. lib. vii, epist. 117. Ind. 2, ad Vigilium Arelat. episcopum: *Gloriosæ memoriæ Childbertus Francorum rex catholicæ religionis amore succensus intra muros Arelatensis civitatis monasterium virorum, ut scripto reperimus, pro sua mercede constituens, quædam ibidem pro habitantium sustentatione concessit. Cujus ne voluntas unquam duceretur in irritum, et ea quæ pro quiete monachorum disposita fuerant, turbarentur; quæque contulit in jure ejusdem monasterii, epistolis suis apostolica petiit auctoritate firmari. Unde quia effectum et regia voluntas et res valde desiderata poscebat, a prædecessore nostro Vigilio Roma-*

B *næ sedis antistite ad prædecessorem vestrum Aurelium (leg. Aurelianum) scripta transmissa sunt.*

Egbertus archiepiscopus Eboracensis in excerpt. de Jure Sacerd., cap. 69, in concil. Britan.: *Aurelianus episcopus dicit: Carnes in cibo monachi nunquam sumant: pulli vero, etc., ut cap. 51.*

S. Benedictus Anianæ abbas in Concordia Regularum cap. 6, 7, 22, 31, 42, ex *Regula sancti Aureliani episcopi ad Monachos* testimonia adducit.

Smaragdus quoque in Expositione Regulae S. Benedicti ejusdem auctoritate et testimoniis utitur: *quavis fere semper Aurelium, non Aurelianum vocet.*

OBSERVATIO CRITICA IN REGULAM SEQUEMTEM.

Quemadmodum S. Cæsarius duas Regulas composuit, sic etiam et S. Aurelianus, itidem Arelatensis episcopus, non proximus S. Cæsarii successor, inter utramque enim hanc sedem archiepiscopalem per paucos annos gubernavit Auxanius. Duo monast. via ordinavit, unum pro viris, alterum pro sacris virginibus, pro quibus et binas Regulas condidit. Hoc autem virorum cœnobium Childbertus Francorum rex condidit, domusque regis locupletavit; quemadmodum et Vigilium papa in suam specialem protectionem suscepit. Sic enim testatur S. Gregorius M. supra citatus, ubi vividum

C *exemplum exemptionis a jure episcopali habemus, ab ipso episcopo ordinario impetratæ. Hanc igitur monachorum Regulam scripsit S. Aurelianus immediate post adeptum episcopatum, circa nimirum annum 545; sub initio enim hujus anni creatus est archiepiscopus Arelatensis obiitque anno 545. Habet quidem ipsa Regula magnam connexionem cum S. Cæsarii Regula: nam ordo divini officii fere idem est in utraque; susior tamén est altera, complectens 85 capita, præter præscriptum psallendi modum, atque particularem ciborum et potus ordinem in refectorio observandum.*

S. AURELIANI REGULA AD MONACHOS.

PROOEMIUM.

Sanctis et Christo venerandis fratribus in monasterio, quod Deo miserante ac jubente rege Childberto fecimus, constitutis, Aurelianus episcopus.

Quia Deo inspirante, qui nos prævenit ineffabili misericordia sua, visum nobis est, ut repudiatis sæculi voluptatibus ac temporalibus gaudiis contemptis

D simul vel spretris, eligeretis sanctissimæ vitæ nitorem, et virginitalis ac castitatis gratiam complectentes, amorem Dei tota viscerum et cordis aviditate sectantes, configere timore Dominico carnes vestras; et dicere illud: *Juravi et statui custodire judicia justitiæ tuæ (Psal. cxvi 1).* Et, *michi mundus crucifixus*

est, et ego mundo (Gal. vi), disposuimus iubente Domino, atque operante in nobis velle et perficere, ut monasterium a vobis profectu animarum vestrarum construeremus, sicut et fecimus. Et ideo regulam

Monasterium hoc Arelatense a S. Aureliano constructum fuit in honorem S. Crucis: de quo cardinalis Baronius agit ad annum Christi 553, satis tamen hæsitanter, quod elarioribus documentis destitueretur. Si d' epitaphium illud S. Florentini primi abbatis exacte congruit cum nota illa temporis quæ regulæ subjungitur. Nam monasterium fundatum fuit anno Christi 548, sub finem anni. Huic Florentinus præfuit primus abbas annis quinque, hoc est usque in pridie

vobis ad disciplinam institimus quæ vos ad viam perfectionis recte faceret gradiri, et ad regna cælorum feliciter pervenire.

idu. Apriles anni 553, ut inscriptio ejus sepulchralis testatur apud Baronium hoc anno, numero ultimo, quæ et Kedempti et Constantini successorum ejus meminit. Ex hac autem Regula apparet, non ab Hilario archiepiscopo, sed ab Aureliano monasterium constructum fuisse. Hic enim Auxanio successit anno Christi 546. Hilarius autem integro sæculo ante vixerat. Obiit enim, teste Prospero, anno vigesimo sexto Theodosii Junioris, qui fuit Christi 453.

CAPITULA REGULÆ S. AURELIANI.

1. Si quis ad conversionem venerit, regula ei in saluatorio legatur.
2. Ut usque ad mortem suam de monasterio non egrediatur.
3. Vestimenta religiosa non accipiat, nisi chartas de facultate sua cui voluerit faciat.
4. Ut qui in monasterio tonsatur, de capillis illius in confessione mittatur: et nihil sibi reservet, quod non potestatem abbatis tradat.
5. Nihil occulte accipiendum, sed si quid transmissum fuerit, et si illi cui transmittitur non necesse fuerit, in commune redactum cui est necessarium tribuatur.
6. Epistolas nec dandas nec accipiendas sine scientia aut permiso abbatis.
7. Nullus circa lectum suum quod manducari aut bibi possit reponat.
8. Nullus cellam aut armariolum peculiare habeat.
9. Non jurandum omnino.
10. Non maledicendum.
11. Non mentiendum.
12. Iracundiam penitus non tenendam.
13. Frater in fratrem manum non mittat.
14. Laici in monasterium vel basilicam non ingrediantur, nisi tantum in saluatorium.
15. Mulieres penitus nunquam nec in saluatorio videntur.
16. Nulli monachorum liceat ad salutandum exire, nisi cum præposito aut quolibet seniore.
17. In monasterio non minoræ ætate excipiantur nisi ab annis decem aut duodecim.
18. Servus non excipiatur; libertus tamen si est, et abbati visum fuerit, excipiatur.
19. Ut nec ipsis provisioribus liceat in monasterium introire, nisi pro his utilitatibus, quas in hac Regula statuimus.
20. Infantes de baptismo non excipiendos.
21. Qui in actu ponuntur, desuper in Evangelio claves accipiant.
22. In omni ministerio vicibus sibi succedant, absque abbate, et satis senibus, et parvulis infantibus.
23. Nulla opera pro suo libito eligant facienda; sed quod ab abbate vel præposito imperatum fuerit.
24. Cum operantur manibus meditatio sancta de corde non cesset.
25. Sint vobis omnia communia, et nullus suum proprium dicere aut vindicare præsumat.
26. Vestimenta alio colore non induantur nisi laia et lactina, et nigra nativa.
27. Lectuaria sæcularia non utenda, et de ornatu monasterii.
28. Post matutinas ad somnum reveri non liceat.
29. In vigiliis studendum ut nemo dormiat; sed manibus aliquid operentur.
30. Signo lacto nullus tardius veniat.
31. Dum psallitur nemo loquitur, nec operetur manibus.
32. Litteras omnes monachi discant.
33. Omnes divinis maneant lectytilis.
34. Sanctus abbas in congregatione manent.
35. Nulli liceat soli cum solo loqui: quod si inventi fuerint, gravissima distractione feriantur.
36. Cum eo qui excommunicatus fuerit nemo loqui præsumat.
37. Ut obediendum sit præpositis.
38. Si quis pro qualibet culpa corrigitur aut castigatur, arguenti respondere non præsumat.
39. Lites non habeatis ullas.
40. Superbis, inobedientibus, et iracundiam protrahentibus nunquam parcendum.
41. Pro qualibet culpa legitimus numerus non excedatur.
42. Quomodo paternum affectum qui præsumunt circa omnes habeant.
43. Sancto abbati non liceat de facultatibus monasterii vendere, aut donare; nec aliquid contra Regulæ instituta agere.
44. Quod superfluum visibus monasterii, per provisorem pauperibus dispensetur.
45. Vestimenta vetera abbati refundantur pauperibus eroganda.
46. Honorem nullus accipiat, nisi qui Deo propitio sacerdotio dignus fuerit eligi, ipse solus egrediantur.
47. Ut minoris ætatis chartas facere compellantur, quando ætate proba fuerint.
48. Convivium nulli alii præparandum nisi adventantibus peregrinis et servis Dei.
49. Sedenles ad mensam luceant.
50. Sanctus abbas extra congregationem non reficiat.
51. Carnes in cibo nunquam sumantur. Pulli vero et reliqua altilia infirmis tantum ministrentur, pisces vero certis festivitibus.
52. Extra mensam communem nihil cibi potusve gustare liceat, nisi infirmis et infantibus.
53. Qualiter infirmis obtemperandum sit.
54. Ut sanctus abbas quidquid necesse cam sufficientia præbeat.
55. Ut sancta congregatio omnia quæ instituta habet, implere contendat.

REGULA.

CAPUT PRIMUM. Hoc iubente Deo imprimis statuimus tenendum, ut si quis ad conversionem venerit,

regula ei in saluatorio legatur; et si professus fuerit se omnia implendum, tunc excipiatur.

H. Exceptus vero usque ad mortem suam nec præsumat, nec permittatur de monasterio egredi, propter illud propheticum: *Unam petii a Domino, hanc requiram, ut inhabitem in domo Domini omnibus diebus vitæ meæ* (Psal. cxvi).

III. Vestimenta vero religiosa non accipiet, nisi de omni facultate sua sive grandi sive parva, chartas donationis aut venditionis cui voluerit faciat: propter Domini mandatum, ubi dicit: *Si vis perfectus esse, vende omnia quæ habes* (Matth. xix): Et, *si quis non reliquerit omnia quæ possidet, non potest esse meus discipulus* (Luc. xiv).

IV. Si quis laicus tonsurandus est, de capillis illius in confessione mittatur, ut ei in testimonio sit. Quod si tonsuratus, aut in habitu religioso venerit, non excipiat, nisi ut superius diximus, chartas de eo quod proprium in sæculo habuerat, faciat; ut nihil sibi reseruet quod non a se alienet: et id quod secum exhibuerit, omnia in potestatem tradat abbatis, timens exemp'um Ananiæ et Saphiræ (Act. v), qui partem obtulerunt, partem sibi infideliter reservaverunt.

V. Nihil occulte accipiat: sed si quis propinquus aut amicus aliquid in vestimento, aut in auro, vel aliud quodecunque dederit aut transmiserit, in potestate sit abbatis: et si illi cui transmittitur necesse fuerit, tribuatur: sin vero ille nihil indiget, in commune redactum cui necessarium est tribuatur.

VI. Epistolas præcipue nec dandas nec accipiendas sine scientia aut permissu abbatis.

VII. Nullus circa lectum suum, quod manducare aut bibere possit, reponere præsumat; sed omnes in communi cellario recondant: et si inæqualitas exegerit, jubente seniore quod necesse fuerit non ei negetur.

VIII. Nulli liceat cellam aut armariolum, aut aliquid hujusmodi quod peculiariter claudi possit, habere.

IX. Non juretis: quia Dominus dixit: *Nolite jurare* (Matth. v). Et alia Scriptura: *Vir multum jurans implebitur iniquitate; et non discedet de domo illius plaga* (Eccli. xxiii).

X. Non maledicatis: quia scriptum est: *Neque maledici regnum Dei possidebunt* (I Cor. vi).

XI. Mentiri omnino non liceat: quia *os quod mentitur occidit animam* (Sap. i); et illud: *Perdes eos qui loquuntur mendacium* (Psal. v).

XII. Iracundiam nullus usque in aliam diem protrahere præsumat, quod si, ut habet humana fragilitas, sermo durior inter fratres ortus fuerit, invicem sibi veniam petere, et debita relaxare debent, propter Domini mandatum, ubi dicit: *Si recordatus fueris quia frater tuus habet aliquid adversus te, relinque manus tuam ante altare, et vade prius reconciliari fratri tuo; et tunc veniens offeres munus tuum* (Matth. v). Et: *Si non dimiseritis hominibus peccata eorum, nec Pater vester celestis dimittet vobis peccata vestra* (Matth. vi). Item: *Si septies in die peccaverit in te, et conversus dixerit: Pœnitet me; dimitte illi* (Luc. xvii). Et, *non dico tibi usque septies, sed usque septuagies septies*

(Matth. xviii). Et alia Scriptura: *Ira enim vtri justitiam Dei non operatur* (Jac. i): Et Apostolus: *Sol non occidat super iracundiam vestram* (Ephes. iv). Quod si, quod Deus avertat, diabolo instigante ita fuerit quis furor repletus, ut ista mandata pertinaci corde contemnat, et unus de illis qui discordantes sunt prævenit alium, veniam ei petent; si ille cui petit non dimiserit, legitimam disciplinam accipiat, ut ad charitatem se corrigat. Quod si ambo despexerint, ambo pariter a communione, vel a cibo suspendantur, donec invicem sibi reconcilientur.

XIII. Frater in fratrem si ausus fuerit manum mittere, legitimam disciplinam accipiat.

XIV. Nullus laicus, sive nobilis sive ignobilis, in basilicam sive monasterium introire permittatur: si quis pro devotione aut parentela occurrere voluerit, in saluatorium monasterii occurrat.

XV. Mulieres vero, nec religiosæ nec sæculares, nullæ omnino, nec abbatis, nec cujuscunque monachi mater, aut quælibet propinqua aut nota ad salutandum, aut ad orationem ingredi permittatur. Domini et Magistri sequentes exemplum, cum dicit: *Et quæ est mater mea, et fratres mei?* Et illud: *Si quis non reliquerit patrem aut matrem, non potest meus esse discipulus*. Et alia Scriptura: *Qui dixerunt patri et matri, non novimus vos, hi custodierunt præcepta tua, Domine*.

XVI. Ipsi vero laicis viris quibus permissum dedimus occurrendi, nullum unquam monachorum sine abbate aut præposito, vel certe alio quocunque seniore, cui abbas præceperit, videant aut loquantur; nec unquam altiore voce loquantur.

XVII. Minori ætate in monasterio non excipiantur nisi ab annis decem aut duodecim, qui et nutririi non egeant, et cavere noverint culpas.

XVIII. Servus non excipiat: libertus tamen, si fuerit adhuc adolescenti ætate, et cum epistolis patroni sui venerit, in abbatis sit arbitrio si excipi debeat.

XIX. Provisores vero monasterii, si in habitu laico fuerint, nec ipsi permittantur intrare; pro his utilitatibus quas in hac regula statuimus, cum marcionibus aut carpentariis, si aliquid necesse est fieri reparari, aut certa aliqua ratione abbati faciendâ, introeant. De cætero nullam licentiam aut libertatem habeant introeundi.

XX. Nullus infantem de baptismo excipiat.

XXI. Quibus claves de cellario, cannava, horreo, posticio, et oratorio tradendæ sunt, probatæ sint personæ; et desuper altari vel Evangelio eas accipient: scientes se Deo reddituros rationem de ministerio sibi credito.

XXII. In omni ministerio, sive in ordine psallendi, aut legendi, vel operandi, vicibus sibi succedant, absque sancto abbate; et nimis senibus, et perparvulis infantibus, aut certe ita infirmis, ut surgere omnino non possint, non compellantur facere, pro eo quod non prævalent.

XXIII. Artificium vero descendum, aut quælibet

opera facienda non pro suo libito eligant; sed in arbitrio abbatis erit, quod u ille prospexerit imperandum.

XXIV. Per totum diem cum manibus operantur, meditatio sancta de corde non cesset, propter illud Apostoli: *Psalmis, hymnis, canticis spiritualibus cantantes et psallentes in cordibus vestris Domino (Colos. iii).*

XXV. Nullus presumat quidquam suum dicere, aut suum proprium vindicare; sed secundum Actus apostolorum (Cap. iv), sicut vobis omnia communia; sit vobis anima una et cor unum in Domino.

XXVI. Vestimenta alio colore non induatis nisi laia, lactina, et nigra nativa.

XXVII. Lectuaria secularia de coloribus facta in usu non habeatis. Pallæ holosericeæ ad altaria de auro aut de geminis ornatae a vobis nunquam comparentur. Si aliquis de fidelibus pro voto suo obtulerit, et abbati visum fuerit, aut necessitas exegerit, vendendi faciant usum.

XXVIII. Post matutinas orationes ad somnum reverti non liceat: sed completis matutinis statim dicatur prima, deinde usque ad horam tertiam omnes lectioni vacent.

XXIX. Ad vigilias dum lectio legitur, aut de sparta aut de canape aut aliud hujusmodi manibus operamini, ut non somnus obrepat. Si vero dominicus aut festi sunt dies, cui somnus venerit, aliis sedentibus jubeatur stare, ut possit a se somni marcoram repellere; ne in opere Dei aut tepidus inveniatur, aut negligens.

XXX. Signo tacto omne opus prætermittatur, sicut apes prudentissimæ ad alvearium, ita veloci festinatione properare contendite. Si quis tardius venerit, districtioni subiaceat.

XXXI. Dum psallitur, studeant sanctæ animæ vestræ non vagari animo; verum etiam nec operari aut loqui presumant. Sed *psallite sapienter (Psal. xlvj)*: sicut dixit propheta: *Psallam et intelligam (Psal. c)*. Et illud: *Psallam spiritu, psallam et mente (I Cor. xiv)*. Metuentes illud: *Maledictus homo qui facit opus Domini negligenter (Jer. xlviii)*.

XXXII. Litteras omnes discant.

XXXIII. Omnes divinis maneant lectulis.

XXXIV. Sanctus abbas extra congregationem non maneat.

XXXV. Hoc specialius coram Deo monemus custodiri, ut nulli liceat cum alio secretius loqui, aut sedere; præcipue vespertinis et nocturnis horis. Si secreta inventi fuerint, tanquam si crimen admiserint, severissime dstringantur; absque illis qui probati sunt ætate et sanctitate.

XXXVI. Nulli liceat loqui cum illo qui fuerit excommunicatus, præter illum quem ei sanctus abbas custodem dederit.

XXXVII. *Obedite præpositis vestris, et subjacete illis: ipsi enim pervigilant pro animabus vestris rationem reddentes Deo (Hebr. xiii)*.

XXXVIII. Si quis pro qualibet culpa, aut trans-

gressione regula increpatur, aut disciplinam accipit, arguenti respondere non presumat: quia peccatum quod hic dstringitur, in æterna examinatione non punitur. Et sic debetis animæ curam excipere, quomodo æger curam medici: tenentes illed sanctæ Scripturæ: *Qui obijcit disciplinam infelix est (Sap. iii)*. Et illud: *Ego in flagella paratus sum (Psal. xxxvii)*.

XXXIX. Lites nullas habeatis, obedientes præcepto Apostoli, ubi dicit: *Servum Domini non oportet litigare, sed mansuetum esse (II Tim., ii)*.

XL. Superbis vero, inobedientibus, et iracundiam protrahentibus nunquam parcendum, donec corrigantur.

XLI. Pro qualibet culpa si necesse fuerit flagelli accipere disciplinam, nunquam legitimus excedatur numerus, id est, triginta et novem.

XLII. Et quamlibet justa disciplina tenentur, tamen secundum illud: *Bonitatem et disciplinam (Psal. cxviii)*, paternum affectum sanctus abbas circa omnes teneat, secundum Apostolum: *tanquam si nutris fovet parvulos suos (I Thess., ii)*. Et, *omnibus omnino factus sum, ut omnes lucrificarem (I Cor., ix)*.

XLIII. Sancto abbati non liceat aliquid de facultatibus monasterii donare aut vendere; nec aliquid contra Regulæ instituta agere. Quod si facere tentaverit, sancto consilio et uno consensu fratrum ex nostro permisso non ei acquiescatis; et hoc fieri nulla ratione permitte; quia causam se ante Deum noverit esse dicturum.

XLIV. Si quid vero superfuerit expensis aut usibus fratrum, in auro, aut in vestibus, vel cellario, sanctus abbas per manus provisoris, aut per quamlibet fideliem personam pauperibus, peregrinis, aut captivis faciat dispensari.

XLV. Vestimenta etiam cum nova accipiunt, vetera abbati refundant, incipientibus aut pauperibus eroganda.

XLVI. Nullus honorem presbyterii aut diaconatus accipiat, præter abbatem si voluerit ordinari presbyterum, et unum diaconem, et subdiaconem, quo ipse voluerit, et quando voluerit, ordinandi habeat potestatem. Si vero Deo propitio ita profeceris, ut aliquis ex vobis ad episcopatum expetatur, ipse solus egredietur.

XLVII. Qui vero minoris ætatis sunt, aut vivis parentibus in monasterium ingrediuntur, chartas tuas facere compellantur, quando ætate probati fuerint, aut res parentum in potestate habuerint.

XLVIII. Convivium nulli, nec episcopis, nec abbatibus, nec provisoribus, nec ulli religioso aut laico parenti aut propinquo de hac civitate in monasterio fiat. Sed si quis, ut assolet, abbas, aut peregrini monachi praetereuntes advenerint, et monasterio occurrere voluerint, sit in potestate sancti abbatis, si eis voluerit ad refectionem invitare. Quia indesinenter sanctam charitatem vestram orationi et lectioni insistere, et soli Deo vacare volumus: ideo vos ab hac præparatione aut inquietudine liberos esse precipimus.

XLIX. Sedentes ad mensam taceant, et lectio quotidie omni tempore, dum cibus sumitur, legatur: ut uterque homo, et exterior cibo, et interior verbo Dei reficiatur. Quia scriptum est: *Non in pane solo vivit homo, sed in omni verbo Dei (Math. iv).*

L. Sanctus abbas, nisi inaequalitate faciente, extra congregationem non reficiet.

LI. Carnes in cibo nusquam sumantur: Pulli vero vel cuncta altilia in congregatione non ministrentur: infirmis tantum provideantur, et accipere liceat. Pisces vero certis festivitatibus, aut quando sanctus abbas indulgentiam facere voluerit, tunc procurentur.

LII. Extra mensam communem nec quidquam cibi potasve gustare liceat, absque infirmis et illis aetatibus, quæ adhuc perenutriri indigent.

LIII. Infirmis vero ita obtemperandum est, ut si sancto abbati justum visum fuerit, etiam cellariolum suum in commune, et coquinam sequestratam habeat: et cura illis vel studium impendatur, donec convalescant.

Ordinem etiam quo psallere debeatis, in hoc libello judicavimus inserendum.

In primo die Paschæ ad tertiam ter *Kyrie eleison*, psalmi duodecim: id est, quatuor fratres binos psalmos et alleluaticum tertium dicant: perdictis psalmis, *Kyrie eleison* et antiphonas sex, lectiones tres: una de Actibus apostolorum, alia de Apocalypsi, tertia de Evangelio; hymnus *Jam surgit hora tertia*, et capitellum; deinde *Kyrie eleison*. Sic in omni opere Dei tertia vice *Kyrie eleison* dicite, antequam incipietis: et psalmis perdictis et capitello perdicto. Ad sextam idem numerus psalmodum, antiphona una, hymnus: *Jam sexta sensim volvitur*, lectio Evangelii et capitellum. Ad nonam ipse ordo teneatur: hymnus, *Ter hora trina volvitur*. Ad lucernarium directus parvulus; id est, *Regna terræ, cantate Deo, psallite Domino (Psal. lxxvii)*. Alia die: *Laudate, pueri, Dominum*; antiphona tria; hymnus: *Hic est dies verus Dei*, et capitellum; quem hymnum toto Pascha ad matutinos et ad lucernarium dicite. Ad duodecimam imprimis directaneus parvulus: *Sol cognovit occatum suum (Psal. ciii)*. Sex fratres binos psalmos cum suis alleluaticis dicant, antiphona tria, lectiones duas, unam de Apostolo, aliam de Evangelio. Ad nocturnos paschales ipso numero omnia dicite, sicut in duodecima designavimus. Ad matutinos imprimis directaneum: *Exaltabote, Deus meus et Rex meus*. Inde, *Judica me, Deus*; et, *Deus Deus meus, ad te de luce vigilo*, cum alleluia. Deinde, *Confitemini Domino*, cum alleluia; inde *Cantemus Domino*, et ipsum sic; postea, *Lauda, anima mea, Dominum*. *Laudate Dominum, quoniam bonus est psalmus*. *Lauda, Jerusalem, Dominum*: totos tres alleluia; deinde benedictio dicenda est. Post benedictionem: *Laudate Dominum de cælis*. *Cantate Domino canticum novum*. *Laudate Dominum in sanctis ejus*; cum alleluia. *Magnificat anima mea Dominum*, aut cum antiphona, aut cum alleluia; hymnum, *Gloria in excelsis Deo*, et capitellum. Et complete matutinos ipsi ordine toto Pascha. Sic omni die Jo-

PATROL. LXVIII.

LIV. Et quia Deo propitio digna et sufficiens vobis facultas collata est, quæ sufficere monasterio vestro possit, coram Deo et angelis vobis te, sancte frater abba, et te, venerabilis quicumque fueris præpositus, adnoceo et contestor, ut sanctæ congregationi, quæ Deo inspirante et jubente secundum instituta quæ fecimus regulariter vivit, omnia quæ eis sunt necessaria in vestitu et victu cum sufficientia tribuatis. Quam rem si neglexeritis, et illi cœperint aliquid, necessitate compellente, murmurare aut indigere, causam vos ante tribunal Christi noveritis mecum esse dicturos.

LV. Et vos, sancta congregatio, per profectum vestrum et per Deum omnipotentem conjuro, ut omnia quæ in hac regula pro remedio animæ nostræ et pro animarum vestrarum salute constituimus, integra et illibata custodiat. Et ne per oblivionem aliquid negligatis, semel ea in triginta diebus relegite; id est in calendis.

minico, et omnibus majoribus festivitatibus, in quibus ab opere vacabit. Quotidianis vero diebus ad nocturnos imprimis directaneus dicatur: *Miserere mei, Deus, secundum magnam misericordiam tuam*: deinde psalmi decem et octo. Antiphona tria parvula, lectiones Apostoli aut Prophetarum duæ, et capitellum. Completis nocturnis dicite matutinos. In ætate, id est, post Pascha usque calendas Octobris, ipse ordo erit. Sexta feria vero post nocturnos duæ missæ fiant in ætate, in hieme tres. Nam dominica omni tempore et in ætate et in hieme post nocturnos sex missæ fiant. Si vero evenerit ut tardius ad vigiliis surgatur, quantum abbati visum fuerit, tantum legatur. Quando signum fecerit, qui legit sine mora consurgat, ut canonicus missarum numerus possit impleri. A calendis vero Octobris alii nocturni addendi sunt: ad primos dividendum est: *Miserere mei, Deus, secundum magnam misericordiam tuam*; ad secundos: *Miserere mei, Deus, miserere mei*, directaneus dicendus est, psalmi decem et octo; lectiones duæ de Prophetis, aut de Salomone. Hymnus ad primos nocturnos: *Rex æternæ Domine*. Ad secundos: *Magna et mirabilia*. Post dictos, quia noctes crescunt, quotidie ad librum facite missas tres. Unus frater legat paginas tres aut quatuor, quomodo mensura fuerit libri: si minute scriptus, aut majori forma, ternas paginas; si minor, quatuor: set fiat oratio; iterum legat tantum, fiat alia oratio; tertio legat idem tantum, et surgite, dicite antiphonam de psalmis in ordine, postea responsum, deinde antiphonam. Iterum legat alius frater; et sic impletis tribus missis dicite matutinos canonicos; id est, primo canticum in antiphona, deinde directaneum: *Judica me, Deus, Deus Deus meus, ad te de luce vigilo*. *Laudate Dominum, quoniam bonus est psalmus*. *Lauda, Jerusalem, Dominum*. Inde, *Laudate Dominum de cælis*. *Cantate Domino canticum novum*. *Laudate Dominum in sanctis ejus*: in antiphona dicite

hymnum, *Splendor paternæ gloriæ*; alia die, *Æternæ lucis conditor*, et capitellum, et *Kyrie eleison* duodecim vicibus. Omnibus diebus quotidianis ita impleatur. Post matutinos ad primam duodecim psalmi dicantur; hymnus, *Fulgens auctor ætheris*; lectiones duæ, una de Veteri, alia de Novo Testamento et capitellum. Posthæc omnes lectioni vacent usque ad horam tertiam: de reliquo vero diei spatio faciant opera sua secundum illud quod Dominus dixit: *Pater meus usquemodo operatur, et ego operor* (Joan. v). Et illud Apostoli: *Operantes manibus nostris* (I Thes. iv). Et, *Qui non operatur non manducet* (II Thes. iii). Quia scriptum est: *Via otiosorum stratae sunt spinis* (Prov. xv). Et, *servum inutilem projicite in tenebras exteriores* (Matth. xxv). Quotidianis igitur diebus ad tertiam duodecim psalmos dicite, antiphonam, hymnum, *Jam surgit hora tertia*; lectionem et capitellum, *Fiat, Domine*. Ad sextam sit ipse numerus psalmorum, antiphona, hymnus, *Jam sexta sensim volvitur*; lectio et capitellum. Ad nonam ipso ordine dicendum: hymnus vero, *Ter hora trina volvitur*. Ad lucernarium omni tempore et festis et quotidianis diebus, imprimis directaneus, postea antiphonæ duæ; tertia semper cum alleluia dicatur: hymnus una die, *Deus, qui certis legibus*; alia die, *Deus creator omnium*, et capitellum. Ad duodecimam psalmos decem et octo, antiphonam et hymnum, lectionem et capitellum. Quando repausaturi estis, in schola in qua manetis completa dicatur: imprimis directaneus, psalmus nonagesimus dicatur, deinde capitella consuetudinaria.

In Natale Domini et in Epiphania tertia hora surgite: dicite unum nocturnum, et facite sex missas de Isaia propheta; iterum dicite secundum nocturnum, et legantur alia: sex de Evangelio. In Epiphania ita: in primo unum nocturnum, deinde de Daniele propheta facite illas sex missas, et nocturnos: et ita de Evangelio sex matutinos eo ordine, sicut in Pascha scripsimus, aut dominicis diebus. In martyrum festivitibus tres aut quatuor missæ fiant. Primam missam de Evangelio legite, reliquas de passionibus martyrum. Omni sexta feria post duodecimam sex missæ ad librum legantur; et post nocturnos tres. Omni sabbato ad matutinos, *Cantemus Domino*; et, *Te Deum laudamus*. Ad tertiam tres lectiones: una de Prophetis, alia de Apostolo, tertia de Evangelio dicantur. Omni dominica post nocturnos cum prima missa legitur, id est resurrectio, nullus sedere præsumat, sed omnes stent. Alia dominica alia resurrectio, et sic in ordine totæ quatuor resurrectiones per singulas dominicas legantur. Post tertiam vero, *Pater noster* dicite et psallendo omnes communicent. Sic et in festivitibus facite. Missæ vero quando sancto abbati visum fuerit tunc fiant.

Quando aliquis defunctus fuerit, usque media nocte cum pauci fratres in oratorio pervigilent, et inis-
sas faciant. Post mediam noctem qui vigilaverunt quiescant, et iterum alii vigilent. Et ponite hoc in notitiam sancto episcopo, ut eum jubeat ad locum ubi ponendus est deportari. Sin vero præstare despexerit, de quacunque ecclesia clericos rogate, qui eum deducant; et date illis eulogias.

Ordinem etiam convivii huic regulæ inseruimus.

Cibaria quotidie ad refectionem tria, ad prandium duo, ad cœnam duo. Biberes ad refectionem, id est in æstate merum et tres caldellos; ad prandium tres tantum: ad cœnam in æstate, mensibus Junio, Julio et Augusto, ternas; reliquis diebus ad cœnam binas bibant. In festivitibus vero, et quando abbas indulgentias voluerit facere, et cibaria, quantum ipse voluerit, et recentes addantur. Quotidie vero olera caseo et oleo semper condiantur. Biberes binas ad prandium, binas ad cœnam accipiant; si jejuna-
verint, ternas. Jejunium vero a calendis Septembris usque calendas Octobris secunda, quarta, et sexta

feria jejunandum est. A calendis Novembris usque Domini Natale quotidie jejunandum est, absque sabbato et dominica; ab Epiphania vero usque Pascha quotidie jejunandum est, absque majoribus festivitibus, sabbato et dominica. Post Pascha vero usque Pentecosten, sexta feria tantum jejunandum est. Post Pentecosten, mense Junio, Julio et Augusto, in potestate abbatis sit de jejunio aut prandio; sicut viderit possibilitatem fratrum, ita studeat temperare.

Aurelianus peccator regulam hanc in Christi nomine instituit.

In Christi nomine fundatum est monasterium virorum Dei in civitate Arelatensi a sancto Aureliano episcopo, jubente sanctæ memoriæ Childeberto rege Francorum, quinto decimo calendas Decembris, indictione undecima: anno 4to quinto post consulatum Basillii junioris v. c., et basilica ibidem in honore sanctorum apostolorum et martyrum: habetque ibidem reliquias positas; id est, de cruce Domini

nostri Jesu Christi, beatæ Mariæ genitricis Domini nostri Jesu Christi, Joannis Baptistæ et præcursoris Domini nostri Jesu Christi, Stephaniani, Petri, Pauli, Joannis, Jacobi, Andreæ, Philippi, Thomæ, Bartholomæi, Matthæi, Jacobi, Simonis, Judæ, Mathiæ, Genesii, Symphoriani, Baudillii, Victoris, Hilarii episcopi et confessoris, Martini episcopi et confessoris, Cæsarii episcopi.

(Ex diptychis ejusdem monasterii.)

Simulque precantes oramus etiam, Domine, pro animalibus famulorum tuorum, patrum atque institu-

torum quorundam nostrorum, Aureliani, Petri, Florentini, Redempti, Constantini, Himeri, Hilarini, Januarii, Reparati, Childeberti, Vultrogotæ vel omnium fratrum nostrorum, quos de hoc loco ad te vocare dignatus es. Cunctorumque etiam hujus loci memores fidelium, pariterque parentum nostrorum atque servientium hujus loci: et pro animabus omnium fidelium famulorum juuorum vel famularum ac peregrinorum in pace Ecclesiæ defunctorum: ut eis, tu Domine Deus noscer, peccatorum tribuas veniam, et requiem largiaris æternam: meritis et in-

tercessionibus sanctorum tuorum, Mariæ Genitricis Domini nostri Jesu Christi, Joannis Baptistæ et præcursoris Domini nostri Jesu Christi, Stephani, Petri, Pauli, Joannis, Jacobi, Andreae, Philippi, Thomæ, Bartholomæi, Matthæi, Jacobi, Simonis, Judæ, Matthiæ, Genesii, Symphoriani, Baudilii, Victoris, Hilarii episcopi et confessoris, Martini episcopi et confessoris, Cæsarii episcopi, hæc propitius præstare et exaudire digneris: qui vivis et regnas in unitate Spiritus sancti Deus, in sæcula sæculorum. Amen.

DE S. AURELIANO EJUSQUE REGULA AD VIRGINES VETERUM TESTIMONIA.

Martyrologium Rom. die xvi Junii: Lugduni depositio beati Aureliani episcopi Arelatensis.

Vigilius PP. epistola ad Aurelianam Arelat.: Administrationem vicium nostrarum fraternitati vestre animo libenti committimus, et credimus charitatis vestre officio actibus Deo placitis diligenter universa compleri: quando et summi sacerdotii consortio vos dignos divina esse gratia judicavit, et gloriosissimi Childeberti Francorum regis Christiana et Deo placita in perhibendo vobis testimonio voluntas accessit, etc.

Idem ad episcopos Galliarum: Quia dudum Auxano quondam Arelatensis civitatis antistiti vicium nostrarum sollicitudinem dederamus; sed cursum vitæ præsentis implendo de hac luce migravit, in cujus loco Aurelianus frater noster noscitur successisse, necessarium valde credidimus, sollicitudinem hanc a nobis antefato debere committi, confidentes illum et pro loci sui qualitate bonis actibus universa, quæ Deo placeant, posse complere; et maxime cum gloriosus filius noster Childebertus rex testimonium bonæ conscientiae pro Christiana suæ voluntatis devotione perhibuit.

Item epistola ab Italia clericis Francorum legatis directa, tomo I Concilii Galliarum in Sirmondi: Unde rogamus et contestamur gloriam vestram, ut ad provincias vestras hæc omnia velociter indicetis, ne aut isti sub-

ripiant qui missi sunt, aut Anastasius quidam, quem sanctus episcopus Aurelianus Arelatensis civitatis ad beatissimum papam ante hoc biennium direxerat, ibidem in Galliis aliqua mentiatur.

S. Gregorius M. epistola 117, 80, 7, ind. 2 ad Vigilium Arelatensem episcopum: Gloriosæ memoriæ Childebertus Francorum rex catholice religionis amore succensus intra muros Arelatensis civitatis monasterium virorum, ut scripto reperimus, pro sua mercede constituens, quædam ibidem pro habitantium sustentatione concessit. Cujus ne voluntas unquam duceretur in irritum, et ea quæ pro quiete monachorum disposita fuerunt, turbarentur; quæque contulit in jure ejusdem monasterii, epistolis suis apostolica potestate firmari. Unde quis effectum et regis voluntas et res valde desiderata poscebat, a prædecessore nostro Vigilio Romanæ sedis antistite ad prædecessorem vestrum Aurelium (leg. Aurelianum) scripta transmissa sunt.

Joannes Trithemius lib. de Proprietate monachorum, cap. 5: Aurelianus episcopus in Regula ad moniales, cap. 3, sic dicit: Nihil occulte accipiatis, etc.

Ex hac quoque Regula sancti Aureliani ad Virgines aliquot capita affert sanctus Benedictus Anianæ abbas in Concordia Regularum.

OBSERVATIO CRITICA IN REGULAM SEQUEMTEM.

Jam supra de S. Aureliani Regula ad Monachos diximus: nunc ad illam pervenimus quam ad sacras Virgines dedit. Quemadmodum enim S. Cæsarius duo monasteria in urbe Arelatensi condidit; sic etiam et ejus successor in episcopatum S. Aurelianus in eadem civitate duo cœnobita ex liberalitate Childeberti Francorum regis extraxit: unum pro viris, alterum pro feminis, quibus et duas distinctas Regulas conscripsit. Quemadmodum igitur prima Regula magnam habet cum S. Cæsarii Regula connexionem; sic etiam et hæc

præsentis pro sanctis virginibus eandem doctrinam monasticam continet, præsertim circa divini officii ordinem, victum et vestitum; solummodo ab altera differens quoad quasdam circumstantias et cæremonias. Sed præter hanc Regulam 40 capitulis comprehensam, quibus etiam adjicitur singularis Exhortatio de divino officio, Holstenius addidit Epistolam Joannis episcopi Arelatensis exhortatoriam ad sacras S. Aureliani virgines lectu dignissimam, quæ et ipsam Regulam confirmat et corroborat.